

เมื่อช้างคือหนึ่งในตำนาน เรื่องในวันวานชาวทวายจึงออกโรง

เรื่องเล่ากล่าวขานนานเนิ่นระหว่างคนกับช้างที่เป็นมากกว่าสัตว์เลี้ยง ในครอบครัวชาวทวาย ช้างเสมือนหนึ่งพี่น้องร่วมตระกูล ชาวทวายในจังหวัดสุรินทร์แต่ดั้งเดิมจึงรักช้างและหวงแหนช้างมาตั้งแต่ไหนแต่ไร...เหี้ย!!! “ช้างกูดูไหน?” วลีเด็ดภาพยนตร์ดัง “ต้มยำกุ้ง” ที่ทำเอาคนรักช้างต้องหยุดกึก ก็ทำทางอันซิงซังของโทนี่ จา งานนี้ไม่มีใครก็ใครต้องฟังกันไปข้างๆๆๆๆ (ให้เสียงภาษาไทยโดยพันธมิตร) เอ้อ...แต่ว่า ตอนนี้อยู่ที่บ้านตากกลาง และหมู่บ้านใกล้เคียงในตำบลกระโพ อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์อะ ได้ยินว่าเป็นพื้นที่ที่เลี้ยงช้างมากที่สุดในโลก เราจึงขอไปทึ่งงอนงอย ตะแห่งวๆ กันที่นั่นชะหน่อย ปะ มวงแก้ว เสาะ เนีย (ไปกันเถอะ)

สำหรับผู้อ่านที่รักทุกท่าน ทริปนี้เราเดินทางตรงไปเมืองท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ไปตามดูว่า “ช้างกูดูไหนๆๆๆ” ^^ “ฉันทูนี่ ที่รักจำ” อ้าว...คนละเพลง 55 แต่ยังไงเราก็ “คนบ้านเดียวกัน” เนอะ

“ทวย โทย กูย ส่วย” แปลว่า “คน” อพยพมาจากตอนใต้ของลาวซึ่งมีภูมิปัญญาด้านคชศาสตร์ติดตัว ตกทอดมาจากบรรพบุรุษอย่างยาวนาน จึงเป็นมือฉมังในการโพนช้าง (คล้องช้าง) พร้อมเชือกปะกำอันศักดิ์สิทธิ์คู่หมู่บ้าน เพื่อนำช้างมาฝึกให้ทำงานหรือออกรบครามีภัย

ชาวทวายมีวิถีชีวิตที่รักสงบ สามัคคี เป็นคนมีระเบียบวินัย มีเอกภาพในสังคม มีเอกลักษณ์โดดเด่น เฉพาะตนที่ผสมผสานความสามารถพิเศษระหว่างคนกับช้างได้อย่างน่าอัศจรรย์ จึงใช้การเลื่อนขั้นโดยการโพนช้าง ที่เป็นเหมือนหน้าต่างและฐานะของชาวทวายนั่นเอง แต่จะว่าไปแล้วชาวทวายในอดีตกับปัจจุบันอาจมีผิดแผกไปบ้าง แต่ก็เป็นการต่างจากความเหมือนเพื่อดำรงคงไว้ซึ่งวิถีทวายนั่นเอง...

ชาวกวยมีความสามารถในการปลูกหม่อน เลี้ยงไหมเพื่อนำมาทำเครื่องนุ่งห่ม เสื้อ ชิ้นที่ได้ จึง ถักทอขึ้นจากเส้นไหมที่เลี้ยงไว้ด้วยความชำนาญของ แต่ละครัวเรือนในอดีต

ผ้านุ่งสำหรับสาวกวย นิยมเป็นผ้าไหม มัดหมี่ผืนใหญ่ย้อมมะเกลือธรรมชาติได้สีออกเป็นสี น้ำตาลอมดำ ทอเป็นลายลูกแก้ว แต่มีหัวชิ้นเป็นสี แดงลายขีด ตีนชิ้นพื้นดำขนาด 2-3 นิ้ว คั่นด้วยริ้วสี ขาว ส่วนเสื้อเป็นสีดำแขนยาว แขนผ่าหรือแส้วผ่า (ปักลาย) ด้วยมือ ส่วนชายชาวกวยใส่เสื้อหม้อฮ่อม นุ่งผ้าขาวม้า โสร่ง หรือผ้ามีหูรูด และมีผ้าขาวม้า คาดเอว

ศาลปะกำ คือ เทวาลัยตามคติของชาวกวยสุรินทร์ นิยมปลูก ไว้ในชุมชน ที่บ้านหรือคุ้มของทายาทสายบิดา โดยมี**หนังปะกำ**เป็น เชือกหรือสายโยงที่ใช้คล้องข้างป่า ทำมาจากหนังกระบือเพศผู้ 2 เส้น เพศเมีย 1 เส้น นำมาควั่นเป็นเกลียวยาว 20-40 เมตร พร้อมเป่าเสก ลงคาถาโดยครูบาใหญ่ ส่วน**ผีปะกำ** คือผีที่สิงสถิตย์อยู่ในหนังปะกำ อาทิ วิญญาณพระครูปะกำ หมอช้างต้นตระกูล และญาติพี่น้องที่ ล่วงลับ โดยทุกครั้งที่จะทำกิจอันใดต้องเซ่นไหว้เพื่อบอกกล่าวผีปะกำ ทุกครั้ง พร้อมกระดุกคางไก่เสี่ยงทาย โดยถ้ากระดุกไก่กอดอกโค้งม้วน เข้าหากัน เรียก กอดอก จะถือว่าไม่ดี ต้องยกเลิกกิจนั้นเสีย และห้าม ผู้หญิงแตะต้องหนังปะกำเด็ดขาดเพราะเชื่อกันว่าอาจทำให้เสียชีวิตได้

รู้จักความเป็นมาและพิธีกรรมชาวกวยกัน พอสมควร ถึงเวลาตามไปชมข้างกันดีกว่า เราเดินทางถึง ศูนย์อนุรักษ์ศึกษาบ้านตากกลาง จังหวัดสุรินทร์ ลงทะเบียน แล้วดูการแสดงช้าง จุดนี้ถือว่าความดูแลและช้างต้องเข้าใจ กันอย่างดี ซึ่งกว่าจะฝึกให้ช้างสามารถทำตามที่เราดูแล ช้างสั่ง ล้วนแต่ต้องใช้เวลาและความอดทนอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะ

จะเป็น ช้างตะเภบอล ช้างวาดรูป ช้างเดินรำ เป็นต้น ดั่งนั้นมาแล้ว อย่าลืมร่วมสนุกกับเหล่าช้างนะจ๊ะ ส่วนการเช่นปะกำ ก็เป็นพิธีกรรมของคนเลี้ยงช้าง พิธีศักดิ์สิทธิ์ของชาวกวยจังหวัดสุรินทร์ จากนั้น ไปชมพิพิธภัณฑ์ช้าง และซื้อสินค้าโอท็อปในศูนย์คศึกษา

การอาบน้ำช้าง สามารถเดินทางอีก 2 กิโลเมตร ไปวังทะเล ซึ่งกิจกรรมนี้ต้องรวมกลุ่มตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป และจ่ายค่ากิจกรรมอีกท่านละ 100 บาท เพื่อร่วมอาบน้ำช้าง เรียกว่าแต่ละกิจกรรมเป็นที่น่าสนใจของทั้งชาวไทยและต่างประเทศ เพราะช้างไหนๆ หรือจะเก่งเท่าช้างไทย

ช่วงบ่ายเราเดินทางเข้าสู่บ้านตากกลาง เพื่อชมสถานที่ทำตะขอช้างหรืออุปกรณ์บังคับช้าง ซึ่งสามารถซื้อหาเป็นของฝากที่ระลึกจากการมาหมู่บ้านช้าง จากนั้นเดินทางออกมา 1 กิโลเมตร

ไปสู่วัดป่าอเจียงเพื่อชมพิพิธภัณฑ์ชาวกวย การทำกระดาษสาจากมูลช้าง สุสานช้าง การทอผ้าไหม และซื้อของฝากมากมายกลับบ้าน หรือท่านใดอยากสัมผัส

งานเด่นประเพณีที่บ้านตากกลาง

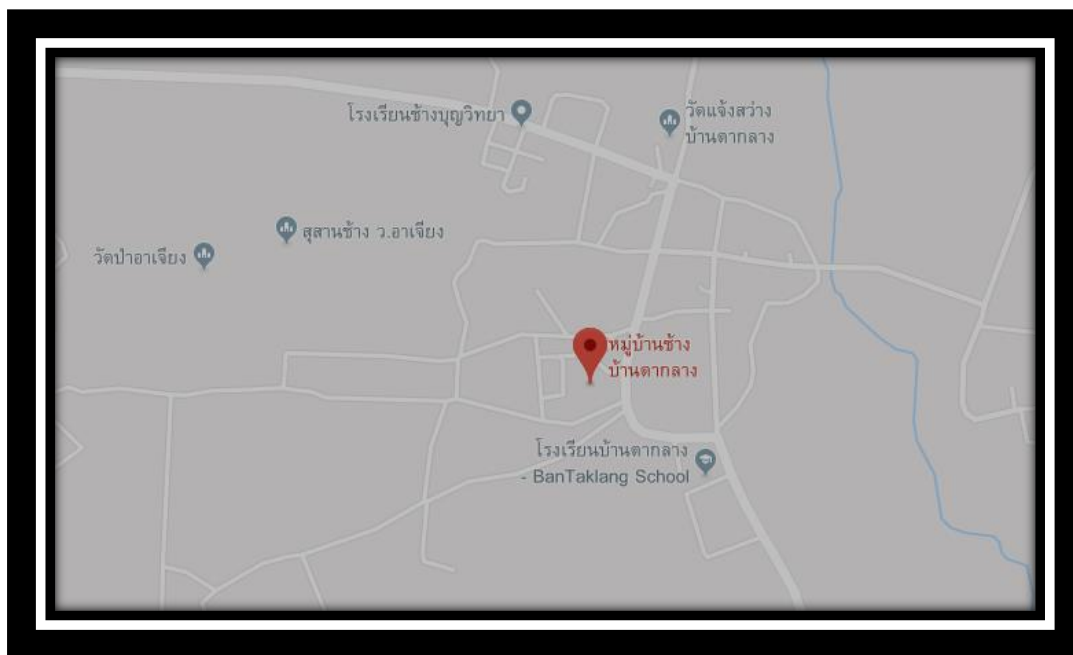
งานประเพณีบวชนาคช้าง ประเพณีนี้เกิดขึ้นในอดีต โดยที่ตำบลกระโพียงไม่มีโบสถ์ประกอบพิธีอุปสมบทของชาวกวยในพื้นที่ จึงอาศัยพื้นที่บริเวณดอนบวช ซึ่งเป็นเกาะกลางแม่น้ำมูลบริเวณวังทะเล เป็นที่ทำพิธีอุปสมบทแทนโบสถ์ หรือที่เรียกว่า “สิมน้ำ” โดยนาคแต่ละคนจะนั่งช้างที่ตกแต่งลวดลายต่างๆ พร้อมด้วยขบวนแห่ที่สวยงามเป็นจำนวนมากเพื่อไปประกอบพิธีอุปสมบท ซึ่งกิจกรรมนี้จะจัดขึ้นในวันขึ้น 14 ค่ำ เดือนหกของทุกปี

งานแต่งงานชนชาวกาย หรือภาษา
กายเรียกว่า “พิธีชัตเต” กิจกรรมนี้จะจัดขึ้น
ในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ ของทุกปี เป็นงาน
แต่งงานและจดทะเบียนสมรสบนหลังช้างที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ใครสนใจอยากลอง
จดทะเบียนสมรสบนหลังช้างสักครั้ง งานนี้ห้าม
พลาด เพราะเขางานช้างจริงๆ จ้า

การเดินทางด้วยรถยนต์ จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทาง กรุงเทพฯ- สระบุรี- นครราชสีมา จากนั้นใช้เส้นทาง
หมายเลข 2 หรือถนนมิตรภาพ เมื่อเจอแยกให้เลี้ยวขวา ไปเข้าทางหมายเลข 206 เมื่อถึงอำเภอกำแพงแสนให้เลี้ยว
ซ้ายเข้าทางหมายเลข 2175 แคนดง-สตึก-ชุมพลบุรี จากชุมพลบุรีไปอำเภอกำแพงแสน จากนั้นใช้ทางหมายเลข
2018 ประมาณ 12 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าสู่ทางลัดบริเวณบ้านกระสังไปยังบ้านยางบิรมย์ ตรงไปอีก
ประมาณ 10 กิโลเมตร ก็จะถึงหมู่บ้านช้างบ้านตากกลาง เส้นทางสะดวกเป็นถนนทางลาดยาวตลอดสาย และมี
ป้ายบอกตลอดการเดินทาง (ขอบคุณ google)

การเดินทางของทัวร์วิถีไทยจะยังคงดำเนินต่อไป แลกเช่นวิถีชาวกายที่ต้องปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัย
แต่สิ่งหนึ่งที่คุณจะได้จากการไปท่องเที่ยวก็คือ ประสบการณ์ที่หาซื้อที่ไหนไม่ได้ ความประทับใจที่ตราตรึงใน
หัวเวลานั้น และยิ่งไปกว่านั้น การได้บันทึกช่วงเวลาประทับใจ จะเติมเต็มความสุขมากขึ้นแน่นอน ^^

สนใจติดต่อ คุณทิพธัญญา โทรศัพท์ 063-0579334

คุณสายสมร โทรศัพท์ 061-0964856

หมู่บ้านช้างตากกลาง ตำบลกระโพ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดสุรินทร์